קיצור שלחן ערוך — דברים האסורים משום סכנה

אָסוּר לֶאֱכֹל דָּג עִם בָּשָׂר, וַאֲפִלּוּ עִם שְׁמַן עוֹפוֹת, מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. וְאֵין לִצְלֹת בָּשָׂר עִם דָּג בְּתַנּוּר אֶחָד, כְּשֶׁהוּא תַּנּוּר קָטָן, אֶלָּא כְּשֶׁאֶחָד מֵהֶם מְכֻסֶּה. אֲבָל בְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ שֶׁהֵם גְּדוֹלִים אֵין לָחוּשׁ.

כְּשֶׁאוֹכֵל דָּגִים וְאַחַר כָּךְ בָּשָׂר אוֹ לְהֵפֶךְ, יֵשׁ לֶאֱכֹל בֵּינֵיהֶם קְצָת פַּת, וְלִשְׁתּוֹת אֵיזֶה מַשְׁקֶה, דַּהֲוֵי קִנּוּחַ וַהֲדָחָה.

צָרִיךְ לְזָהֵר מִזֵּעַת אָדָם, שֶׁכָּל זֵעַת אָדָם הוּא סַם הַמָּוֶת, חוּץ מִזֵּעַת הַפָּנִים. וְלָכֵן יְזָהֵר שֶׁלֹּא יִתֵּן מַאֲכָל בֵּין בְּגָדָיו לִבְשָׂרוֹ מִפְּנֵי הַזֵּעָה. וְכֵן לֹא יִתֵּן מָעוֹת לְתוֹךְ פִּיו, שֶׁמָּא יֵשׁ עֲלֵיהֶם מְעַט זֵעָה, וְעוֹד שֶׁיַּד הַכֹּל מְמַשְׁמְשִׁין בָּהֶן, וְיֵשׁ מֵהֶם חוֹלִים (יורה דעה סִימָן קט"ז)

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְזָהֵר תָּמִיד כְּשֶׁמְּרִיחַ רֵיחַ אֵיזֶה מַאֲכָל, יַפְלִיט כָּל הָרֹק שֶׁבְּפִיו וְלֹא יִבְלָעֶנּוּ, כִּי אִם בּוֹלְעוֹ, יוּכַל לָבֹא לִידֵי סַכָּנָה, חַס וְשָׁלוֹם (כתובו' סא:)

יֵשׁ לְזָהֵר שֶׁלֹּא לִשְׁתּוֹת מַשְׁקִים שֶׁנִּתְגַּלּוּ.

אָסוּר לִתֵּן דְּבַר מַאֲכָל אוֹ מַשְׁקִים תַּחַת הַמִּטָּה, אֲפִלּוּ הֵם מְכֻסִּים, מִפְּנֵי שֶׁרוּחַ רָעָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. וּבִכְפָרִים, יֵשׁ מַחְזִיקִים תַּפּוּחֵי אֲדָמָה וּשְׂאָר מַאֲכָלִים תַּחַת הַמִּטּוֹת, וְיֵשׁ לְהַזְהִירָם עַל זֶה.

וְכֵן יְזָהֵר מִכָּל דְּבָרִים הַמְּבִיאִים לִידֵי סַכָּנָה, כִּי סַכַּנְתָּא חֲמִירָא מֵאִסּוּרָא. וְיֵשׁ לָחוּשׁ יוֹתֵר לְסָפֵק סַכָּנָה מִלְּסָפֵק אִסּוּר. וְלָכֵן אָסוּר לֵילֵךְ בְּכָל מָקוֹם סַכָּנָה, כְּגוֹן, תַּחַת קִיר נָטוּי, וְעַל גֶּשֶׁר רָעוּעַ, וְלֹא יֵצֵא יְחִידִי בַּלַּיְלָה, וְלֹא יִישַׁן יְחִידִי בַּחֶדֶר בַּלַּיְלָה. וְכֵן אָסְרוּ לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן הַנְּהָרוֹת בַּלַּיְלָה, אוֹ לְהַנִּיחַ פִּיו עַל קִלּוּחַ הַמַּיִם לִשְׁתּוֹת, שֶׁמָּא יִבְלַע אֵיזֶה דָּבָר הַמַּזִּיק (יו"ד קטן חו"מ תכז).

נוֹהֲגִין שֶׁבְּשָׁעַת הַתְּקוּפָה מַנִּיחִין קְצָת בַּרְזֶל עַל כָּל הַמַּשְׁקִים וּמַאֲכָלִים. וְעַל הַמְבֻשָּׁלִים אוֹ כְּבוּשִׁים אוֹ מְלוּחִים אֵין צְרִיכִין.

אָסוּר לֶאֱכֹל מַאֲכָלִים וּמַשְׁקִים שֶׁנַּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם קָצָה בָּהֶם, אוֹ מִתּוֹךְ כֵּלִים מְאוּסִים שֶׁנַּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם קָצָה בָּהֶם, וְכֵן לֹא יֹאכַל בְּיָדַיִם מְזֹהָמוֹת. שֶׁכָּל אֵלּוּ הֵם בִּכְלַל אַל תְּשַׁקְּצוּ אֵת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. וַאֲפִלּוּ יֹאמַר שֶׁאֵין נַפְשׁוֹ קָצָה בָּהֶם, בְּטֵלָה דַּעְתּוֹ אֵצֶל כָּל אָדָם.

בְּהֵמָה אוֹ עוֹף שֶׁהָיוּ מְסָכָּנִים וְנִשְׁחָטוּ, אַף עַל פִּי שֶׁהֻתְּרוּ בַּשְּׁחִיטָה, הַמְדַקְדְּקִים מַחְמִירִים עַל עַצְמָם שֶׁלֹּא לֶאֱכָלָם.

אָסוּר לִקְצֹץ אִילָן מַאֲכָל הָעוֹשֶׂה פֵּרוֹת, (אִילָן זַיִת שֶׁהוּא עוֹשֶׂה רֹבַע הַקַּב זֵיתִים, וְדֶקֶל הָעוֹשֶׂה קַב תְּמָרִים, בבא קמא צ"א) וְהֵיא סַכָּנָה. וְאִם הוּא סָמוּךְ לְאִילָנוֹת אֲחֵרוֹת שֶׁחֲשׁוּבִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וְהוּא מַכְחִישׁ אוֹתָם, וְכֵן אִם צָרִיךְ לִמְקוֹמוֹ, מֻתָּר לְקַצְּצוֹ (יורה דעה סִימָן קט"ז)

הַחוֹשֵׁשׁ בְּמֵעָיו, יֵשׁ עוֹשִׂין לִרְפוּאָה שֶׁמַּעֲמִידִין עַל בִּטְנוֹ כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַיִם חַמִּים, וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה (אוֹרַח חַיִּים סִימָן שכ"ו).

אָסוּר לַעֲבֹר בְּנַחַל שֶׁמֵּימָיו רוֹדְפִין, אִם הַמַּיִם מַגִּיעִים לְמַעְלָה מִמָּתְנַיִם, מִשּׁוּם סַכָּנָה, שֶׁלֹּא יִשְׁטְפוּהוּ הַמַּיִם (יומא דף ע"ז ע"ב)

אָסוּר לְהוֹצִיא מִפִּיו דְּבַר פֶּרְעָנוּת עַל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפִלּוּ לוֹמַר, אִלּוּ הָיָה פְּלוֹנִי קַיָּם הָיָה בָּא לְכָאן, כִּי בְּרִית כְּרוּתָה לַשְּׂפָתַיִם. וְאֵין לַעֲשׂוֹת מוֹרָא לְתִינוֹק בְּדָבָר טָמֵא, כְּגוֹן לוֹמַר: חָתוּל אוֹ כֶּלֶב יְקָחֵהוּ. וְכֵן בְּכָל כַּיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ, צָרִיךְ לְזָהֵר מְאֹד מֵהֶרְגֵּל הַלָּשׁוֹן (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ר"ז סָעִיף ג').